

Dosarul nr. 2ra-1489/18

Prima instanță, Jud. Chișinău, sediul Ciocana: V. Burduh
Instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău: N. Budăi, V. Efros, I. Muruianu

ÎNCHEIERE

12 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Dumitru Mardari
Luiza Gafton

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Banca Comercială „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” Societate pe Acțiuni,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Banca Comercială „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” Societate pe Acțiuni împotriva Rusnac Alina, Rusnac Adela, Rusnac Elena cu privire la încasarea datoriei,

împotriva deciziei din 29 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care apelul declarat de către Banca Comercială „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” Societate pe Acțiuni a fost respins și menținută hotărârea din 27 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana,

c o n s t a t ă:

La 24 martie 2017, BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva Rusnac Alina, Rusnac Adela, Rusnac Elena cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, conform contractului de credit nr. I/06/0004 din 06 decembrie 2006 și acordului adițional nr. 1 din 10 octombrie 2007, BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA a acordat lui Rusnac Oleg un credit în sumă de 550 000 lei, cu termenul de rambursare la 06 decembrie 2016.

În scopul executării la timp a obligațiilor asumate conform contractului de credit nr. I/06/0004 din 06 decembrie 2006, Gîlca Raisa, potrivit clauzelor contractului de ipotecă nr. 6706 din 06 decembrie 2006, a pus în gaj bunuri imobile: încăperi locative (casa de locuit) nr. cadastral XXXXX, cu suprafața de 97,5 m.p.; construcție, nr. cadastral XXXXX, cu suprafața de 187,1 m.p.; terenul aferent, nr. cadastral XXXXX, cu suprafața de 0,0696 ha, situate în XXXXX.

Reclamanta a menționat că în temeiul hotărârii din 25 februarie 2014 a Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău, prin care s-a dispus transmiterea în posesia băncii a bunurilor gajate, BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA la data de 28 aprilie 2014, conform contractului de vânzare-cumpărare nr. 2363, a comercializat bunul gajat întru asigurarea rambursării creditului la un preț de 600 000 lei.

A indicat reclamanta că, din contul bunurilor ipotecate a fost rambursată parțial creanța față de bancă.

Reclamanta a susținut că, întrucât a intervenit decesul debitorului Rusnac Oleg, iar suma obținută din realizarea gajului nu a fost acoperită datorita totală conform contractului de credit nr. I/06/0004 din 06 decembrie 2006, banca conducându-se de prevederile art. 1540 Cod civil, urmează să recupereze datoria nestinsă în sumă de 265 793, 42 lei de la succesorii legali ai debitorului.

Astfel, întrucât banca nu deținea informația cu privire la moștenitorii defunctului, iar aceștia la rândul său nu au înștiințat creditorul, la data de 11 august 2016 s-a adresat cu o solicitare către biroul notarului Dohocher Eugenia cu privire la deschiderea procedurii succesorale asupra averii defunctului Rusnac Oleg.

Conform informației recepționate la data de 04 octombrie 2016 de la notarul public Dohocher Eugenia, după decesul lui Rusnac Oleg, survenit la 21 mai 2008, în baza datelor din Registrul dosarelor succesorale și a testamentelor, a fost deschis dosar succesorial în cadrul biroului notarului public Gratii Boris.

A menționat reclamanta că, la data de 05 octombrie 2016 s-a adresat către biroul notarului public Gratii Boris cu solicitarea prezentării informației cu privire la numele/prenumele/adresa persoanelor care au acceptat succesiunea în drept după decesul lui Rusnac Oleg.

La 31 octombrie 2016 a recepționat un răspuns de la biroul notarului public Gratii Boris, prin care a fost informată că la data de 17 septembrie 2008 la Centrul de evidență a gajului s-a înregistrat dosarul succesorial nr. 299238/42-2008 după decesul lui Rusnac Oleg, în urma cererilor din 17 septembrie 2008 depuse de către fiicele defunctului Rusnac Alina, a.n. 06 iulie 1992, Rusnac Adela, a.n. 04 iulie 1989 și soția defunctului Rusnac Elena, a.n. 03 ianuarie 1972, cu domiciliul în XXXXX.

Conducându-se de prevederile art. 1540 Cod civil, banca a expediat în adresa părâtelor (succesorii în drept) notificările nr. CI/18/01-1041, nr. CI/18/01-1042 și nr. CI/18/01-1043, prin care a comunicat despre obligația achitării tuturor datoriilor față de bancă în termen de 15 zile din momentul recepționării notificărilor, însă pretențiile au rămas fără răspuns și executare.

Reclamanta a solicitat prin prezenta cerere de chemare în judecată, încasarea în mod solidar de la Rusnac Alina, Rusnac Adela, Rusnac Elena în beneficiul BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA a datoriei în sumă de 265 793,42 lei și restituirea cheltuielilor de judecată în sumă de 7 973,81 lei.

Prin hotărârea din 27 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, acțiunea a fost respinsă ca fiind tardivă. S-a încasat în bugetul de stat de la BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA suma de 45, 30 lei cu titlu de cheltuieli de înștiințare și chemare a părților în instanța de judecată.

Prin decizia din 29 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, apelul declarat de către BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA a fost respins și menținută hotărârea din 27 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana.

Atât instanța de fond, cât și instanța de apel au conchis asupra tardivității acțiunii în temeiul art. 1544 Cod civil – în termen de 6 luni din ziua când au aflat despre deschiderea succesiunii, creditorii celui ce a lăsat moștenirea trebuie să înainteze pretenții către moștenitorii care au acceptat succesiunea, indiferent de scadența acestor pretenții. Dacă nu știau despre deschiderea succesiunii, creditorii celui ce a lăsat moștenirea urmează să înainteze pretenții moștenitorilor în termen de

un an din momentul începerii curgerii termenului de înaintare a pretențiilor. Nerespectarea dispozițiilor alin.(1) și (2) atrage pierderea de către creditorii a dreptului de înaintare a pretențiilor.

Instanțele de judecată au constatat că, cel târziu, despre deschiderea succesiunii, BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA a aflat în perioada anilor 2011-2014, când aceasta s-a adresat în instanța de judecată cu privire la transmiterea silită în posesie a bunurilor ipotecate, fapt ce se confirmă prin ordonanța nr. 2p/o-512/2011 din 21 septembrie 2011 a Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău, încheierea nr. 2p/o-512/2011 din 05 martie 2012 a Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău de anulare a ordonanței judecătorești din 21 septembrie 2011, hotărârea din 25 februarie 2014 a Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău, pe când prezenta acțiune a fost înaintată la 24 martie 2017.

La 13 iunie 2018, BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerând admiterea acestuia, casarea deciziei din 29 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 27 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului, BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA a invocat ilegalitatea și netemeinicia hotărârilor judecătorești, susținând că instanțele ierarhic inferioare au omis să dea apreciere prevederilor art. 1543 Cod civil, potrivit cărora moștenitorii au obligația să înștiințeze creditorii celui ce a lăsat succesiunea despre deschiderea succesiunii dacă au cunoștință despre datoriile defunctului. Astfel, intimatele cunoscând despre datoriile defunctului Rusnac Oleg față de bancă, contra acestor prevederi, au ignorat obligația de comunicare către creditorul următor despre faptul deschiderii succesiunii. Prin urmare, banca nu a fost informată și nu a cunoscut despre deschiderea succesiunii și existența succesorilor legali până la primirea scrisorii de la biroul notarului public Gratii Boris (la 31 octombrie 2016), prin care a fost informată că la data de 17 septembrie 2008 la Centrul de evidență a gajului s-a înregistrat dosarul succesoral nr. 299238/42-2008 după decesul lui Rusnac Oleg.

Recurenta a considerat neîntemeiată aprecierea instanțelor despre faptul că banca a cunoscut despre deschiderea succesiunii ca urmare a adresării în instanța de judecată cu privire la transmiterea în posesiune a bunurilor ipotecate, în condițiile în care actele judecătorești la care s-a făcut referire (ordonanța nr. 2p/o-512/2011 din 21 septembrie 2011 a Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău, încheierea nr. 2p/o-512/2011 din 05 martie 2012 a Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău de anulare a ordonanței judecătorești din 21 septembrie 2011, hotărârea din 25 februarie 2014 a Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău) nu conțin nicio mențiune despre deschiderea moștenirii, succesorii legali sau decesul debitorului Rusnac Oleg.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă că copia deciziei din 29 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa recurentei la 02 mai 2018 (f.d. 129), însă lipsesc date despre recepționarea acesteia.

Astfel, recursul declarat la data de 13 iunie 2018, este în termen.

La 27 iunie 2018, în adresa intimatelor Rusnac Alina, Rusnac Adela și Rusnac Elena a fost expediată copia recursului declarat de către BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 18 iulie 2018, Rusnac Elena, Rusnac Adela și Rusnac Alina, reprezentate de avocatul Craiu Serghei, au depus referință la recursul declarat de către BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA, în care au invocat caracterul neîntemeiat și abuziv al acestuia și au solicitat respingerea lui ca fiind inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Conform prevederilor art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel și instanța de fond și nu relevă încălcarea

esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a hotărârilor recurate și urmează a fi respinse.

Nu pot fi reținute argumentele recurente precum că actele judecătorești la care prima instanță și instanța de apel au făcut referire întru confirmarea tardivității acțiunii, nu conțin nicio mențiune despre deschiderea succesiunii, deoarece contravin conținutului acestor acte, în încheierea din 05 martie 2012 a Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău expres se indică că Rusnac Oleg a decedat la 21 mai 2008, fapt confirmat prin certificatul de deces DC-IV 0572604, iar certificatele de moștenitor au fost eliberate la data de 30 ianuarie 2012 (f.d. 53).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Cod de procedură civilă are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și de drept procedural, verificându-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar și nu temeinicia în fapt a acesteia.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor indicate în procesul judecării pricinii, asupra cărora instanțele de judecată ierarhic inferioare s-au pronunțat deja în modul corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. art. 269-270, art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440, Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Banca Comercială „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” Societate pe Acțiuni, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Luiza Gafton